СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 154. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 6. липня, 1927.

VOL. XXXV. No. 154. Jersey City, N. J., Wednesday, July 6. 1927. THREE CENTS

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ЗАДУМУЄ ВЖЕ УРЯДИТИ ЛЕТ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ

ЛЕТІТИ МАЮТЬ ДОВКОЛА ЗЕМЛІ НА РІВНИКУ.

ВАШИНГТОН, 4. липня. — Вилбер, секретар (міністер) фльоти, заявив, що американський уряд думає над урядженням лету американських військових летунів довкола землі попад рівник.

Лет мавби почати ся з Панами. Літаки малиби переїхати три океани й три континенти. Очевидно, не мавби се бути лет безперервний, всеж таки летуни малиби поконати такі перешкоди, як приміром перелет з острова Борнео в Азії до Еквадору в південній Америці, віддалені від себе 11,000 миль.

ЛИНДБЕРҐ У КАНАДІ.

ЛЕТУН ЗАГИНУВ ПІДЧАС ЙОГО ПРИЇЗДУ.

ОТАВА, 2. липня. — Відвідини американського летуна Линдберга в Канаді були нагодою для врочистих урядових і громадянських привітів. Як в Европі, так і тут на привитанне летуна поспішили представники англійського дворянства, які витали його навіть на зелізницях, просили на обіди, величали промовами.

Линдбергови вручено між инчими дарунками досмертне право їздити даром усіми канадійськими зелізницями.

Підчас прилету Линдберга в канадійську столицю впав на землю літак американського летуна поручника Джансона. Летун погиб на місци.

ВБИЙСТВО Й САМОВБИЙСТВО В РОДИНІ БОКСЕРА ДЕМПСІ.

БРАТ БУВШОГО ЧЕМПІОНА ВБИВ ЖІНКУ Й СЕБЕ.

СКЕНЕКТЕДІ, 2. липня. — Видимо в приступі хвилевого божевілля Джан Демпсі, брат бувшого світового боксерського чемпіона Джека Демпсі, вбив вистрілом з револьвера свою 21-літну жінку Едну, а відтак себе самого.

Джан Демпсі мав сваритися зі своєю жінкою вже цілий рік.

СОТКИ ДІТИЙ РАНЕНИХ СВЯТОЧНИМИ ШТУЧНИМИ ОГНЯМИ.

В ОДНОМУ НЮ ЙОРКУ НАЧИСЛЕНО 260 РАНЕНИХ ДІТИЙ.

ВАШИНГТОН, 5. липня. — Хоча уряд кождого року остерігає громадянство перед необережним обходженнем зі штучними огнями, хоча в Америці є закони проти продажі вибухових средств малолітким, мимо сього, як кождий день Четвертого Липня, так і сьогорічний зазначився сотками попарень, а то й каліцтв.

В самому Ню Йорку в сей час заосмотрили лікарі 260 дітий, покалічених на ріжні способи штучними огнями. В стейті Ню Джерзі начислено коло сотки жертв. В Ню Йорку один і той самий хлопчина був у шпиталі два рази.

Святкованне відбилося теж тяжко на пожарниках. В нюйорській дільниці Бронкс за 24 години свята кликали пожарні стації 253 рази.

СИЛА ВОЛІ ПОБІДИЛА НАЙТЯЖЧУ ПЕРЕШКОДУ.

СЛІПИЙ ЧОЛОВІК СТАВ АДВОКАТОМ.

НЮ ЙОРК, 4. липня — Між молодими адвокатами, допущеними сього року до практикування в сьому місті, є 28-літний Августин Маса, який від часу свого осліплення, 19 літ тому назад, усе завзято говорив, що він мусить стати адвокатом.

На навченне права мусів він потратити цілих 7 літ, бо він не міг записувати слів професорів та мусів все запамятувати слухом.

ПІДПАЛИВ ХАТУ ТА ЗАСТРІЛИВСЯ.

ТА ВПЕРЕД ОСТЕРІГ МЕШКАНЦІВ ДОМУ ПРО ПОЖАР.

НЮ ЙОРК, 5. червня. — До мешкання пані Кукунато, в італійській дільниці на долині міста, застукав хтось учора раненько. Коли хазяйка мешкання вийшла виглянути, побачила відомого їй 55-літного мешканця того самого дому, Ігнатія Маріно на імя. Сей заявив їй, що його мешканне горить, і порадив їй забрати свої діти й немічну матір у безпечне місце. Хоча пані Кукунато не чула спаленини, вона послухала поради та зараз звела свою матір і діти на вулицю. Як вона сходила на долину, вчула на горі, немовби в мешканню Маріна, вистріл, але не звертала уваги.

Тимчасом прохожі вулицею доглянули вже пожар на верхній части дому та заалярмували сторожу. Пожарники найшли в мешканню Маріна неживого. Він вбився вистрілом з револьвера. Поліція не може вгадати причини дивного поступку й самовбивства.

ВЯЗНИЧНА СТОРОЖА НЕ ДАЄ РАТУВАТИ ПОТОПАЮЧИХ.

ОСИНИНГ, Ню Йорк, 4. липня. — Підчас ранішнього проходу вязників місцевої стейтової вязниці вязники побачили, як на ріці Гудсоні перевернулася ложка, а три особи, що в ній їхали, стали потопати й кликали на допомогу. Відразу 6 вязників зголосилося добровольцями, щоби ратувати потопаючих, але вязничні сторожі справили на них рушниці, загрожуючи їм смертю, якби вони сміли рушитися. Всі три хлопці потонули. — В околиці з того приводу панує сильне огірченне на поступованне сторожів, але вязничний заряд оправдує їх, кажучи, що вязники могливи пробувати втікати навіть ратуючи других, і тому сторожі мають виконувати сліпо прикази вязничого заряду.

ЧІЧЕРІН НЕ МАЄ НАДІЇ НА ПОРОЗУМІННЄ З АНГЛІЄЮ.

МОСКВА, 1. липня. — Большевицький міністер заграничних справ Чічерін заявив у розмові з Ґрінволом, представником лондонської газети Дейлі Експрес, що на його думку відносини між Росією й Англією зірвані раз на все. Він заявив теж, що Англія правдоподібно висуне Польщу до війни проти Росії.

В УКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК.

Дня 24. травня на позачерговому засіданні комісії Західньої України при УАН директор національного музею у Львові І. Свенціцький відчитав доповідь про українське мистецтво 15—16 століття в Західній Україні, демонструючи свою доповідь силою ілюстрацій.

Цими днями виходить з друку другий випуск журналу „Українські фізичні записки", видання київської науково-дослідчої катедри фізики, за редакцією проф. Гольдмана. Випуск містить ряд цікавих теоретичних статей.

Здано до друку „Вибрані твори Короленка", повне зібрання творів А. Тесленка та друкується і має швидко вийти другий том українсько-російського словника Грінченка.

Ленінградський проф. Сіповський надіслав до УАН монографію „Україна в російській літературі". Монографія буде надрукована у виданні Академії.

У видані Академії Наук готується збірник, присвячений памяти Лисенка.

Академик Граве на засіданні другого відділу УАН підніс питання про видання повної збірки творів українською мовою небіжчика математика Г. Ф. Вороного, рукописи якого переховуються в 2-му відділі УАН. Складено комісію, що має переглянути та підготовити видання творів Г. Вороного.

На засіданню історично-фільольогічного відділу УАН ухвалено заснувати при відділі постійну комісію української історіографії.

НА ВІЩОБЕСАРАБІЇ ШКОЛИ, КОЛИ Її СИГУРАНЦА „ПРОСВІЩАЄ"?

Господарювання румунських захватників на Бесарабії не йде на добре Бесарабцям. То що року тяжкі неврожаї, голодові тифи, пошести ріжні, тощо (звичайно поза тяжкою системою політичного й соціяльного гнету). А це ось „Адеверул" повідомляє, що в білецькому повіті зовсім зачинено 40 народних шкіл та ще кілька десятків в сороцькому повіті. Влада ці акти пояснює браком засобів. І то в той час, коли дотації, субсидії і т. д. що дня ллються до скарбниці жандармерії та сигуранци.

ГАДИНА НА БАЗАРІ.

В Лодзі на базарі гадина вкусила в ногу робітника Богуславського і його в тяжкому стані завезено до шпиталю. Звідкіля вона взялася на базарі, ніхто не знає.

АРЕШТОВАНО УКРАЇНСЬКОГО ОБМАНЦЯ.

Минувшого тижня поліція міста Олифант, Па., арештувала Михайла Данилюка з Морґентави, Вест Вірджінія, який колектував тут гроші на „Український Православний Сиротинець" в Морґентави.

Данилюк мав документи, підписані „українським православним священиком" Михайлом Галущинським (це його вигадане імя) з Пасайку, на арештовання якого морґентавіська поліція має варант за обманство.

Доказано, що цей православний сиротинець був видумкою Галущинського і Данилюка і що сколектовані гроші ці два перелетні птахи ділили між себе. Галущинський має бути ще на волі і морґентавіська поліція повідомила олифантську поліцію, щоби притримати Галущинського, якби він явився в цих сторонах.

ДЕЗЕРТИР.

Минулого року здезертирував хорунжий польського війська з Тернополя Матій Москва і перейшов на радянський бік. У грудні м. р. придержано його, як хотів перекрастися назад до Польщі. Його обвинувачено за дезерцію і за шпіонажу. На розправі боронився Москва, що шпіонажею не займався, а хотів вернути до краю, бо затужив за ним. Дезертирував із польського війська тому, що начальство обходилося з ним зле. Мешкання в касарні, яке займав із жінкою і трома дітьми, відобрано йому без причини. Тому жінка з дітьми виїхала до Турки. По дорозі померла одна дитина. Обвинуваченого поминали також в аванс. Військовий трибунал признав Москву винним дезерції, а увільнив від закиду злочину шпіонажу і засудив на 1 рік вязниці з зарахованням 10 місяців слідчого арешту.

АТЕНТАНТ НА НАЧАЛЬНИКА ЧРЕЗВИЧАЙКИ В МІНСЬКУ.

„Глос Правди" повідомляє з Мінська: Дня 8. червня ц. р. виїхав дрезиною із Мінська начальник місцевого ГПУ, Опенський. Кілька км. від Мінська, коли дрезина була в повному бігу, натрапила на розібрані шини. Дрезина злетіла з насипу. Шофер згинув на місці. Опенського в безнадійному стані перевезено до шпиталю в Мінську.

ФАЛЬШИВИЙ ДЕНТИСТ.

В Медіоляні (Італія) відбувся процес, в якому всі свідки виступали з підвязаними зубами. На лаві обжалованих сидів незвичайно спритний обманець. Він обманював людей ріжними способами, а вкінці забавився в дентиста, виписавши на свойому шильді: „асистент клініки „Шаріте" в Парижі, доцент університету в Америці, довголітній керманич клініки в Лондоні" і т. д. Наївні люде приходили до цей дентистичної „поваги". А він їм виривав зуби і вставляв ненаєб то золоті щоки і казав собі добре платити. Вкінці опинився на лаві обжалованих.

ЯПОНСЬКИЙ ЦІСАР ШУКАЄ ЖІНКИ ДЛЯ БРАТА.

Мікадо (цісар Японії) недавно оповістив, що шукає жінки для свого брата князя Ясуґіто Хіхібу, якого всі уважають наслідником японського престола (мікадо бездітний). Ця вістка викликала велике враження серед японської аристократії, бо цісар зазначив, що цим разом вибір нареченої для брата не буде обмежений на пануючі роди. На основі старовинного японського звичаю наслідник престола не буде мати нічого до говорення при виборі нареченої. Вибирають двірські достойники. А коли мікадо затвердить вибір, відбудуться тимчасові заручини і виміна шлюбних подарунків. Справжні заручини відбудуться щойно після уплину жалоби, яка тепер панує на цісарськім дворі (кілька місяців тому помер мікадо Йошігіто). Князь Ясуґіто Хіхібу має 25 літ і уважається за старого кавалера, бо в Японії женяться дуже молодо.

ЖІНКА — ТЕНОР.

В одному з віденських шпиталів переходила операцію Бася Осиповна. Підчас наркози зачала вона співати сильним мужеським голосом, так що лікар, який мав переводити операцію, зачав сумніватися, чи Осиповна є жінкою. Коли вона виздоровіла, вислано її на ляринґольогічний (горляний) відділ шпиталю, щоби там перевести наукові досліди над її горлом. Чотири місяці вишколювала пані Осиповна свій голос і співає чудовим мужеським тенором. Зложила іспит перед міжнародньою комісією організації артистів під проводом славного музика Леґара. Одночасно може п. Осиповна співати й милим жіночим сопраном, хоча цей ще не є вишколений. Лікар др. Штерн пояснює тенoровий голос цеї жінки тим, що вона підчас співу віддихає так як мущина — животом, міжтим коли жінки віддихають грудьми. Тепер її з ріжних сторін ангажують до театрів. Осиповна є еміґранткою з Одеси. Досі бідувала. Завдяки припадкови усміхнулася їй карієра співачки.

10-ЛІТНІЙ ГЕРОЙ.

З Бидгощі повідомляють про геройство малого хлопця. Пополудні бавилися над берегом озера в околиці Хелмжі громадка дітей. В одній хвилині одно з них, півторарічний хлопчик впав у воду. На крик його 4-літньої сестрички надбіг 10-тилітній Гутовскі, який без надуми скочив у воду і витягнув хлопця, що йшов уже на дно.

НОВОЧАСНИЙ НЕРОН.

Кажуть, що старинний римський цісар Нерон казав підпалити столицю Рим, щоби налюбуватися пожежою. Таку забаганку мав і Михайло Грендовскі, в Новім Дворі, в Польщі. Він запалив один дім. Людність кинулася до ратунку і загасила пожежу. Запитаний в слідстві Грендовскі заявив, що його мрією було спалити ціле місто.

ПАРИЖ ВИТАЄ АМЕРИКАНСЬКИХ ЛЕТУНІВ

ГЕРОЇ ДВОХ ЛЕТІВ НА ОДНІМ СВЯТІ.

ПАРИЖ, 4. липня. — Американські черезокеанові летуни: Берд, Акоста, Балхен, Чеймберлин і Левін зїхалися тут на величезних урочистостях, які Париж урядив для них в день американського Четвертого Липня.

Летунів витали на найріжніші способи, церемоніями, банкетами, офіціяльними приняттями. Берд відвідав паню Нюнґесер, генерала Фоша, та був на обіді у Блеріота.

Зі споминів про лет Берда показується, що головну заслугу за щасливе осіданне літака Америки треба приписати норвезькому летунови Балхенови. Лікарські оглядини лікарів виявили, що Акоста підчас осідання зломав собі ключицю та буде мусів лічитися через кілька тижнів. Берд надірвав собі деякі мязені.

АНГЛІЯ ОБМЕЖУЄ СВОЇ ДОМАГАННЯ.

АМЕРИКА ВПЕРЕД ДОКАЗАЛА, ЩО ВОНА ПЕРЕВИСШИТЬ АНГЛІЮ.

ЖЕНЕВА, 4. липня. — Англійська делеґація на три-державну конференцію для обмеження морських зорушень на морю постановила відкликати своє домаганне дозволити Англії на 600,000 тонажі в кружляках.

Заким однак се сталося, американські делегати доказали англійським, що коли Англія не згодиться на відкликанне свого домагання, Америка потрафить перевисшити англійські зорушення під тим зглядом у дуже скорім часі.

Тепер Англія добивається для себе права мати кружляків на загальну суму 460,000 тон.

ПЕРЕСЛІДУВАННЄ ПРОПОВІДНИКІВ У РОСІЇ.

ДРУГА ФИЛЯ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ.

РИГА, 4. липня. — Втікачі з Росії кажуть, що рівночасно з переслідуванням політичних противників большевицького уряду по всій Росії йде тепер переслідуваннє проповідників ріжних протестантських сект, головно баптистів.

Минувшого грудня була перша филя того рода переслідувань, а здержано їх на домаганне заграниці. Тепер тайні уряди знова арештують баптистів та замикають їх у тюрми, не роблячи проти них ніяких формальних процесів.

ЗАКИДУЮТЬ МІНІСТРОВИ ОБКРАДАННЄ СКАРБУ.

ПРЕМІЄР АВЕРЕСКУ ВІДПОВІДАЄ НА ЗАКИДИ.

БУКАРЕШТ, 4. липня. — Від свого уступлення, який місяць тому назад, бувший премієр румунських міністрів Авереску не відповідав на публичні закиди, що він обікрав державний скарб перед самим своїм уступленнєм з уряду. Тепер він у перше помістив публичну заяву щодо сих закидів, і каже в ній, що виплачені 12 міліонів леїв у послідні дні його урядовання не були ніякою крадіжю, а конечністю. Більшість видатків пішла на конечні видатки на армію та зброю.

Він признається однак до того, що він казав виплатити пенсію на рік наперед урядникам держави, себто своїм прихильникам. Один урядник звернув сю виплату, і газети вихвалюють його тепер як примірного горожанина.

НІМЕЧЧИНА ЗБИРАЄТЬСЯ ЗМІНИТИ СВОЮ ТАРИФУ.

БЕРЛІН, 4. липня. — Німецький уряд предложив парляментови плян нової митової тарифи, після котрої мається збільшити мито на цукор і картофлю та другі рільничі продукти. Націоналістична партія думає в сей спосіб допомогти німецьким фармерам.

Сей проєкт може бути ухвалений тільки по побореню завзятої опозиції, яка має своїх представників навіть у кабінеті міністрів, з котрого декотрі відмовилися заявитись за проєктом уряду.

ВІДНОСИНИ МІЖ ІТАЛІЄЮ Й ФРАНЦІЄЮ ДАЛІ НАПРУЖЕНІ.

ПАРИЖ, 4. липня. — На італійській границі далі приходить до неприємних інцидентів, у яких італійські пограничні сторожі стріляють на французьких вояків і урядників. За кождим разом після сього італійський уряд пояснює інцидент як помилку. Французьке населення обурене на італійський уряд і домагається від свого уряду острого протесту проти італійської політики.

ПАРИЖ ДАЛІ ЦІКАВИТЬСЯ АРЕШТОВАННЄМ КОМУНІСТА Й РОЯЛІСТА.

ПАРИЖ, 4. липня. — Попри справи американських летунів нічо не займає ума французької публики так так, як справа випущення на волю провідника французських комуністів і роялістів.

Французькі комуністи мають нині дещо більше розголосу, як роялісти. Сталося се через те, що французька поліція покликала до арешту 9 комуністів на відбуття кари, з них зголосилося 5, в тому числі посол Кашен та Жільберт, котрий наслідком ран, віднесених у війні, ходить на кулях. Ледво розійшлася вістка, що посол Кашен находиться у тюрмі, а вже французький парлямент звільнив його від відбування кари, бо він потрібний на засіданнях одного парляментарного комітету.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв: Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЮВИЛЕЙ КАНАДИ

Вся Канада святкувала урочисто сьогорічний день 1. липня, в котрий минуло якраз 60 літ від народження Канади як Домінії.

На сей ювилей Канада собі добре заслужила. В 1867. році населення, що тоді виносило всего 3 міліони 300 тисяч душ, було заняте передовсім боротьбою з безлюдними лісами й степами. Край мав тільки два міста з населенням понад 50,000 душ, а навіть ті були тільки осередками торговлі, а не осередками промислу. Великі маєтки були незнані, життя важке.

Але населення мало капітальні чесноти ощадности й пильности, які рішають серед таких умов. І нині, всего два покоління пізнїйше, Канада є цвитучим краєм. Її населення за той час потроїлося. В краю виросли величезні міста. Край перерізано довжезними зелізницями. Населення відкрило природні богацтва краю та використало їх для збогачення себе й цілого світа. Канадійська пшениця нині є поважним чинником на світовому хлібному ринку. Рільництво, майнерство, торговля й промисл іде скорим кроком уперед.

Рівнобіжно з тим ішов поступ народного добробуту і в цілому світі одні хиба Злучені Держави перевисшають Канаду щодо добробуту населення. З матеріяльним поступом ішов в парі умовий поступ, чого доказом є зменчення числа неграмотних з 20 процентів понизше 5 процентів. Край має вже кілька університетів. Канада має нині своїх учених, письменників, малярів.

Американці підносять, що тлом до сього великого поступу був великий політичний розум населення й уряду, а передовсім засада автономії, самоуправи, заведені англійським урядом у відношенню його до Канади якраз 60 літ тому назад. Якраз 60 літ тому назад Канада дістала повну самоуправу в своїх домашних справах, а Англія задержала тільки опікунство в межинародних відносинах. Однак, з поступом часу навіть се опікунство тратило все більше й більше. В міру того як Канада росла в силу й свідомість своєї сили, вона визволялася зпід опікунства Англії. Нині вона немовби суверенна держава, тільки слабими звязками сполучена з матірною Англією. Практично, Канада є нині майже самостійною державою. Корона короля й власть „імперіяльної приватної ради" се тільки формальні звязки. Канада нині відповідає сама за свою оборону, висилає своїх представників до чужих держав і Ліги Народів.

Відносини Канади до Злучених Держав незвичайно сердечні. Хоча населення обох країв подібне, та все таки оба краї мають на стільки розуму, щоби знати, що основою мирного пожиття є дати другому повну свободу на його території.

ТРУДНОЩІ ПРАВИТЕЛІВ РОСІЇ

Всі відомости, що надходять з Совітської Росії, вказують на те, що там останніми часами дуже вскладнилися справи большевиків.

Розрив Англії з ними обявився сильним економічним ударом по большевицькій Росії, який ще більше утруднює й без того невідрадне політичне та економічне становище. На передодні десятиліття свого панування большевики стоять перед такими самими труднощами, як то було в часи військового комунізму.

Все, що намітили вони до переведення в початках свого панування, не вдалося. На місце соціялізації зявився державний капіталізм та відродження приватного капіталу. Замісць полекшення умов робітничої праці на фабриках та заводах — погіршення їх. Замісць осьмигодинного робочого дня в більшости підприємств заведено 10 і навіть 12 годин праці в день. Замісць соціяльного обезпечення робітників — знищення всякої асекурації. Замісць ліквідації безробіття — його систематичний зріст. На місце свобідних професійних союзів — комуністичні робітничі союзи, а на місце свобідного вибору праці робітниками — прикріплення їх до певної фабрики з забороною страйків та з твердим усталенням певної заробітної платні, яка, порівнюючи до життєвої стопи, в три рази нижча ніж то було до большевиків.

Так саме й у сільськім життю. Замісць вивласнення землі вони завели приватну земельну власність — під маскою довгорічної аренди. Замісць наділу землею, безземельних — збільшення та зміцнення заможницьких господарств. Себто відродження куркульських господарств, будувати які на широку скелю почав найреакційніший царський міністер Столипін.

Недостаточний розвиток промисловости, слаба інтензивність сільського господарства та брак капіталів привели до прогресивного й безперестанного збільшення безробітних. Замісць соціяльної опіки сиріт та виховання дітей сотки тисяч, а то й міліони безпритульних дітей і т. д.

Таке невідрадне сучасне становище Совітської Росії у внутрішньому її життю.

В міжнародній же політиці, на зовнішньому фронті, також на десятий рік свого панування большевики опинилися знову при розбитім кориті. Всі надії на світову революцію давно вже згасли. Остання ставка большевиків на Китайців провалилася. Там починає набирати знову значіння та авторітету Европа, з Англією на чолі. За десять років большевики серед світового, свідомого своїх клясових інтересів, робітництва стратили всі симпатії, а членів комуністичної партії, коли не викидають з робітничих організацій, то у всякому разі не допускають до проводу в них.

До такого матеріяльного, морального й політичного краху рідко коли доходить яка диктатура. Звичайно вона гине, не встигши так низько впасти. Коли ж большевицька диктатура ще тримається в Росії, то причина цьому та, про яку говорив Ленін що: „немає могильників, якіб поховали большевицьку владу".

Але коли не знайшлося й досі могильщиків з тих верств „підданих" тиранії, які на своїй шкірі терплять всі благодати московського комуністичного „лаптя", то чого доброго прийде до того, що посеред самих комуністів знайдуться могильщики свойому режиму. Не дивлячись на всі старання та заходи залатати тріщину в партії, большевикам діло якось не вдається. Тріщина все більше розятряється. На порядок денний поставлено вже виключення з партії таких стовпів большевизму, як Троцького та Зиновєва, а за ними Преображенського, Смілги й навіть декого з сучасних послів Совросії, як наприклад Каменєва.

Чи не в передсмертному вершінню їм здається, що хтось має їти війною на них, що скрізь вони в середині мають безліч ріжних економічних, політичних, військових та инших шпигів, ріжних заговірників, контр-революціонерів і т. д.? А тому вони здіймають в останнім часі такий страшний галас та відновили червоний терор.

Можливо й напевно вони мають рацію в одному, а саме в тому, що треба їм боятися своїх „ущасливлених" комуністичним пануванням „вірноподданних". Очевидно вказівки до того їм дали останні вибори до совітів. Не дивлячись на всю махінацію з позбавленням „певного елементу" права виборів, всеж таки в совіти пройшли небажані для комуністів члени. Особливо сельські місцевости дали до смішного мізерний відсоток комуністів, а в Росії всі, крім комуністів, є ворогами сучасної диктатури.

Підрахувавши свої сили та шанси в совітах, які з кождим роком все падають, комуністи перевели, так мовити, державний переворот у себе. Вони тихо без обговорення, лише на внесення, ніби випадкове, на останньому зїзді совітів Затонського ухвалили, що на будуче зїзди совітів будуть відбуватися лише раз на два роки. Впочатку своєї влади большевики скликали совіти кождих шість місяців, потім перейшли до року, а тепер до двох років. Відповідно тому й вибори в совіти та вищі органи державної й партійної влади будуть відбуватися кожні два роки. Це так заповідають большевики, перевівши таку корінну зміну у своїй конституції. Хто знає звичаї й практику большевиків, то для того не буде несподіванним, коли й за два роки не буде виборів до совітів та їх зїздів. Большевики можуть одним почерком пера відкинути взагалі владу совітів. Мовляв, коли диктатура, то диктатура. Не лише фактично, але й теоретично. До цього часу власне воно було так, що всім заправляє група сатрапів, які складають політичне бюро партії та її центральний комітет. Вони через совіти переводили всі постанови, маючи там своїх емісарів. Принціп царського держиморди „малчать і не рассуждать" панував там у всіх совітах та инших робітничих, селянських організаціях та органах всякої державної влади. Але коли населення почало проявляти активність, коли воно перестало боятися висловлювати свої гадки та бажання, а тому перестало бути пасивною ширмою для большевицької диктатури, то тоді большевики вирішили обходитися без тої ширми. Чи врятує це большевиків й чи знайдуть вони в собі силу й засоби пережити сучасні затруднення в свойому пануванні, покаже майбутнє, може навіть недалеке.

II. ЗЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ПРИРОДНИКІВ ТА ЛІКАРІВ У ЛЬВОВІ.

У днях 5. і 6. червня ц. р. відбувся у Львові, у великій салі „Української Бесіди" другий зїзд українських природників та лікарів. У зїзді взяло участь поверх сотні лікарів і природників зі Львова, краю й з Чехословаччини та Буковини. З Чехословаччини приїхали: проф. др. Матюшенко, др. Ортинський, др. Гнатюківна, др. Леонтович, др. Ортинська й др. Пшичкар; з Буковини др. Гувар; з Варшави др. Евмен Лукашевич і репрезентант Української Парляментарної Репрезентації др. Дмитрюк.

Делегати з Рад. України на жаль не приїхали, виправдуючи свою неприсутність неможливістю одержати пашпорти від рад. уряду України.

Зїзд відкрив голова природничо-математичної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка др. Володимир Левицький короткою промовою, в якій повитав усіх учасників, гостей, представників установ і преси. Від Лікарського Товариства витав зїзд др. М. Музика, від „Просвіти" др. І. Брик, від українських наукових установ Чехословаччини й від сеніора наших медичних наук д-ра Горбачевського др. Матюшенко, від Української Парляментарної Репрезентації посол др. Дмитрюк. Телеграми й письменні привіти наспіли від таких установ: Української Академії Наук (Київ), від Одеського Державного Медичного Інституту, від Харківського Сільсько-Господарського Наукового Комітету, від проф. Нещадименка й д-ра Сисака з Київа, від проф. д-ра Галина (Бесарабія), від д-ра Наливайка (Альбанія), д-ра Мазепи (Прага), д-ра Вітошинського (Тернопіль), д-ра Чайківського Миколи (Яворів), а далі письменні привіти від Українського Національно-Демократичного Обєднання, Рідної Школи, Товариства Наукових Викладів ім. Петра Могили, від редакції „Нового Часу" й „Діла", від Т-ва українських студентів-гірників „Молот" у Леобен, від Товариства українських медиків „Медична Громада" у Львові, Української Студентської Громади у Львові та Кракові, від Товариства українських техніків „Основа" у Львові, від гуртка природників при Українській Студентській Громаді у Львові та від Спортового Союза у Львові.

По відчитанні привітів вибрано президію зїзду, до якої ввійшли від лікарів: др. Волод. Левицький, др. І. Куровець, др. Я. Окуневський, др. Б. Матюшенко, др. З. Левицький, др. Долинський, а від природників: др. Р. Цегельський, др. В. Кучер, др. Тисовський і проф. Ростинський. До секретаріяту зїзду покликані: проф. Ю. Полянський, др. Кордюк і др. Дмитрів.

Після короткої перерви приступлено до ділових праць Зїзду. Програму виповнили реферати в обох секціях: природничій та лікарській при великім заінтересованню учасників. В неділю попол. відбулося в салях будинку Наукового Т-ва ім. Шевченка відкриття природописного музею та виставки української природничої та лікарської літератури, а тогож дня вечером в салях „Нар. Дому" спільний комерс, злагоджений заходом наших пань, а весь дохід з нього призначено на „Порадню Матерей".

Після вичерпання програми Зїзду відбулося спільне засідання обох секцій та розвязання Зїзду, цобо наглядного показчика станової єдности та праці наших учених для добра української культури й Нації.

ПОДЯКИ

ПРОВІДЕНС, РОВД АЙЛЕНД.

Я, низше підписана членкиня від. 177 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за великий дар в сумі 25 долярів, котрий я отримала як запомогу з каси У. Н. Союза в моїм непредвидженім випадку ушкодження руки.

Складаю теж подяку урядникам мого відділу Сестрицтва Любов, котрі щиро працюють для членів У. Н. Союза.

Кличу до Вас дорогі родимці-Українці: вступайте в ряди У. Н. Союза бо лишень своя рідна українська Організація дасть нам забезпечення у всяких випадках.

Марія Хомишин.

СЛИКВІЛ, ПА.

Отсею дорогою заявляю, що я отримав з Фонду Бідних У. Н. Союза суму 75 долярів. Складаю за се сердечну подяку Українському Народному Союзови, котрий уділив мені допомоги в моїм критичнім положенню.

Щоби другі члени знали, роскажу їм, які нещастя мене стрічали. Перший раз відрізали мені палець. Приходжу домів, а тут почала кість гнити. Мусів я йти на операцію другий раз і дати собі вибрати кість. Мусів я відтак дома лишатися і цілими місяцями бути без праці. Лишень завдяки Українському Народ. Союзови міг я заплатити за шпиталь й доктора. Се Батько-Союз поміг мені виздоровити. За се Українському Народному Союзови належиться справдішна подяка.

Петро Масужак.

В. Будзиновський.

ПЯТЕ КОЛЕСО.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.

(43)

— Пулькаті? А якіж мають бути! Може сховані, як у кертиці? Ті очі, то її найцінніша прикмета. Таких найцінніших прикмет вона має богато, дуже богато. Яке погрудзе! Доплевнися рукою. Ну! Се нічого не коштує. Боїшся, щоби не запекло в пальці?

— Не хочу! З такими очима не хочу.

Евнух відвів дівчину і вивів дальшу. По ній нов дальшу, знов і знов дальшу. Купець не міг зрозуміти того, що жадна не подобається, що Богдан такий перебірчивий.

— Се, послідна! — евнух сказав, виводячи ще одну. — Решта, самі вже продані.

— Хиба ти тільки зажартував собі, та купувати взагалі не думаєш? — купець спитав, коли й сю послідну евнух мусів завести до комори.

Богдан справді не думав купувати. Він тільки хотів побачити свою знакому. Аж коли би показалося, що то донька якого приятеля, купив би, щоби потому свої гроші дістати назад. Між непроданими такої не було.

— Покажи ще продані, — Богдан сказав до купця. — Може між ними є яка гідна.

— Гіднійших нема, — купець відповів. — Як ти між непроданими не знайшов гідної, то й між проданими не знайдеш.

— Не се гарне, що гарне, але що кому подобається. Покажи.

— Проданих не показую, бо вони вже продані.

— Як буде яка мені до вподоби, то відкуплю. Дам відступного.

— Як придемо до Стамбула, то скажеш се мому товаришеви, котрий купив їх. Як він схоче продати тобі, то й покаже. Я не продаю, отже й не показую.

Богдан бачив, що не вдіє нічого, та що обзорини треба відкласти до часу, коли купець і евнух опиняться на лавці каторги, приковані до гребок.

Богдан почув, що сон перемагає його. Він пару ночий спав по годині, дві. Цілу одну ніч їхав крізь Запорожє. У Тугая спав лише дві години. На галері Ашіка цілу ніч витріщував люльку.

— Коли не можна балакати з дівчиною, то треба йти спати, — подумав і пішов до малої каютки під чердаком.

Всяую зараз твердим сном. Снилася йому всяка всячина. Снився король, снилися танечниці Тугая. Потому снилася стрілянина, крики і метушня на галері Бурлая. Коли пробудився, над ним стояв Бурлай.

— Алеж ти брате спиш! — Бурлай промовив. — Я і по великій утомі, та по неспаній ночи сплю твердо і довго. Але спати майже дві добі, такого я не втну.

— То я так довго спав? — Богдан спитав, схопившися і витягаючи кости.

— Грубо більше, як добу. Ти не чув нічого?

— Що таке я мав чути?

— На галері була метушня. Але зачну з кінця. Ми вже стояли під Варною, але тільки маленьку хвилинку. Решид, поступаючи до Варни, в своїй недовірчивости забрав з собою скриню. Я скористав з сего і не ждучи на його поворот, рушив у дальшу дорогу. Решидом не журися, бо саме тоді стояла у Варні воєнна галера. Решид був би мабуть сам пересівся на неї. Як тільки Варна щезла з наших очий, я приказав звязати купця і його службу. Я мусів зробити се зараз, бо показалося, що деякі мої хлопці знають його. Вони сказали мені, що й він їх знає. Він колись також був ушкалом і вони служили у него. Одного з них він пізнав сам в хвили, коли по відході Решида галера рушила в дальшу дорогу. Се розбудило його недовірчивість. Став по галері пильно розглядатися, питав за тобою. Як практик в сім промислі, він скоро доміркувався, в яких він руках і що йому грозить. Щастє, що не похопився тоді, коли на галері ще був Решид. Був би сказав йому, що то галера ушкалів. Я приказав звязати його. Коли хлопці з усіх сторін підходили до него, він вгадав, що вони по него. Вихопив пістолю і випалив, та одному відстрілив кусник уха. На галері счинилася метушня і крик, бо він боронився завзято. Його слуга і евнух також боронилися і кричали. Тепер всі три приковані до лавок. Ти таки нічого не чув?

— Мабуть чув, бо мені снилася метушня, крики і стріли. Але я спав так твердо, що то було неначе тільки сон. Невільниці вже вільні?

— Вільні? Вони тепер тільки змінили свого пана. Всі вони тепер мої невільниці. На волю пущу тільки Українки. Є їх не богато. То головно Волошки, Ляшки, Мадярки і Жидівки. Їх не гадаю випускати. Продам. Гарні дівчата. Гарний гріш дістану за них.

— Між ними є одна моя знакома.

— Возьми собі її.

— Чи вони ще в тій коморі, в котрій запер їх купець?

— Ще там. Ходи, подивися.

Богдан встав і пішов до комори. Відчинив двері і станув на порозі, бо до середини не влізбися, так була битком набита дівчатами. Хоч вони вже були без заслон, не міг дігледіти ніякої знакомої.

— Пане Хмельницький! — крикнула котрась. — Спасайте мене. Ми. тут дусимося. Сісти нема де, покластися нема де, дихати нема чим. Везуть нас на ганьбу.

— Ви тут як риба в бочці і я не годен доглянути, котра мене кличе. Вийди з комори! — Богдан відповів і вступився з порога.

До порога з великим трудом проглотилася висока, струнка чорноброва з великими палкими очима. Станула перед ним і впялила в него свої огнисті очи.

— Ви знаєте мене! — сказала, коли він хвилю стояв, та здивований мовчки призирався їй.

— Чи ти не Львівка? — нарешті спитав. — Чи не бачив я тебе у Львові у золотникаря Медвина? Як то не була ти, то цілком така, як ти. Медвин має таку доньку.

— Ви таки мене бачили там... Не лиш бачили... Я мусіла втечи від вас. Не мусіла, але мені було тоді дурній, соромно було. Тепер каюся.

— Отже ти та Олена, котра втікла від мене, щоби я тебе ще раз не поцілував? Ти донька Медвина?

Чуючи, що Хмельницький ще тепер бере її за доньку Медвина, вона рішилася не виводити її з блуду, надіючися, що він донькою свого приятеля се спікується щирійше, ніж се зробив би з наймичкою.

— Кажи! Ти Олена, донька Медвина?

— Так, — відповіла тихо, паленіючи.

— Ти як попала в бусурменські лика? Від тоді, коли я був у Львові, Турки і Татари цілком не були в тих сторонах. Впрочім, хоч би були, то вони ясир беруть по селах і безборонних містах. До такого Львова не вдерлись би. Хиба ти виїхала зі Львова і тебе вкрали, та вивезли?

— Розкажу вам, як се сталося, але не тут, не при всіх. Очивидно, як маєте силу вихопити мене з неволі.

— Ти вже вільна. Ти тепер під моєю опікою. Ходи за мною.

— Ви одягнений з турецька, на турецькій галері. Ви може потурнак? Я гадала, що ви правдивий козак з Чигирина. Се, що тут діється, показує, що то галера ушкалів. Може й ви...

— Я одітий з турецька, — бо їду з Турками. Так безпечнійше. На що вони мають знати, хто я. Закрий собі лице, бо між Турками такий звичай і ходи за мною.

Олена закрила лице і він вивів її на чердак. Сів на скрині в місци такім, де челядь галери не крутилася, — казав Олені сісти біля себе і сказав:

— Тепер розкажи, яким способом ти попала сюди. Як я був у вас, то ти мала віддаватися. Бодай так твій батько сказав мені.

— Ви так добре затямили собі мене і се, що хто говорив про мене? Ви тут доразу пізнали мене?

— Тебе не штука затямити. Хто на таку кралю раз глянув, той до смерти не забуде її. Перед очима все буде стояти і морочити його її образ. Ти не раз снилася мені. Такі сни не дуже здорові. Того й я зараз пізнав тебе. Очивидно, аж тоді, коли ти відкрила лице.

— І я зараз пізнала вас, хоч ви були в пірю Турка. Я вас пізнала би, хоч би й сто років не бачила вас, — відповіла, визиваючо свердлуючи його очи своїми.

— Не плети дурниць!

— Абож я не пізнала вас, хоч то було на турецькій землі, де ніколи не сподівалась зійтися з вами? Ваші очи, ваш палкий погляд сказали мені, що то ви. Вже тоді, коли ви були у нас у Львові, ціла дрожала від погляду ваших очий. І тепер дрожу.

— Може боїшся пристріту?

(Дальше буде).

Відпочинок.

— Ну, приятелю, але ти тепер дуже добре виглядаєш!

— Так, то завдяки свіжому воздухови.

— Або ти виїздиш кудись на свіжий воздух?

— Я ні, але моя жінка.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПО РОБОТІ ПІЗНАЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Товариство імени А. Бончевського, відділ 10. У. Н. Союза в Ансонії, в стейті Конетикаті, почуваеться до обовязку звернути прилюдну увагу членів У. Н. Союза та й людий, стоячих ще поза нашою організацією, на ті великі добродійства, які члени нашого Товариства отримали за один рік 1926. Щоби показати нечленам, як допомагає Український Народний Союз, перечисляємо осьтут ті запомоги, які уділила наша славна організація за один рік:

Данило Мадзік дістав в своїй слабости допомогу 50 дол.

Онуфрій Ярош дістав в допомогу в слабости жени 50 дол.

Параска Мадзік дістала посмертне по своїм мужу 1,000 долярів.

Онуфрій Ярош дістав посмертне по своїй жені Марії 1,000 долярів.

Олена Кузяк дістала допомогу в недузі свого мужа 100 дол.

Григорій Кривоніс дістав запомогу в своїй слабости 75 дол.

Евфрозія Гус дістала посмертне по своїм мужу Теодозію 1,000 долярів.

Семен Хвалик дістав запомогу в недузі своєї жени 50 дол.

Мілько Завідняк дістав допомогу в слабости 50 долярів.

Разом Український Народний Союз виплатив нашим членам допомог у сумі 3,375 долярів. Отсе є вислід праці нашого Батька за один рік. Коли хочемо знати, що значить ся допомога, то представмо собі, що сеї запомоги нема. Що булоби тоді? Де найшлиби допомогу наші люди на случай недуги або каліцтва? Де булиби жінки й діти на случай смерти батька й мужа, що заробляв на удержанне родини? Подумайте про се все ви, що ще не належите до нашої організації, та спитайтеся себе самих, чи не вартаби застановитися над нещастем, яке кождому з нас може случитися.

Згадавши за сироти, не можемо поминути й будови Сиротинця, над яким тепер радять члени У. Н. Союза. Подумайте теж про те, яку допомогу будуть мати члени з такої будови. Застановіться над сим і подумайте, чи не варта приступити до організації, яка дає такі ріжнородні допомоги на всякі нещасні случаї, які можуть трафитися членови.

Урядники відділу:

Іван Нецьо, Адам Млинарик, Дмитро Сидодяк.

—o—

ЩО ДАЛІ БУДЕ?

Виїхав я на Зелені Свята із Филаделфії до своєї родини в Честер, щоби там побачитися зі знакомими, поговорити з народом та набратися сили й радости до дальшого життя. Та тільки я зліз з „боса" на Савт Честер, а вже здибався я з одним своїм знакомим, а сей по перших моїх словах привитання став мені росповідати, що діється в їх громаді.

Парох сеї громади, у порозумінню з епископом, став запроваджувати в громаді всякі новини. Завів приміром такий обряд, який буває в лацінників, що кождий, хто входить до церкви, має на порозі платити вступне до церкви в сумі 10 центів.

Громада сим зарядженнем сильно обурена. Громадяни не бачуть причини заводити такі лацінські „обряди". Їх церква вже виплачена, і дачі ніяких надзвичайних не потрібує. Громадяни обурені, що вони виставили своїми грішми церкву, а тепер епископ і священик заставляють їх платити вступ до своєї власної церкви, яку вони своєю кервавицею збудували. Кажуть люди, що се вже хиба крайна несправедливість, що людина має платити за доступ до свого власного добра.

Громадяни говорять між собою, що Ісус говорив про любов ближнього, а не про те, що йому треба всякі пакости робити. Громадяни пригадують собі на те, як то Ісус Христос виганяв з церкви тих, що там торгували, і думають, що се не годиться з накладаннем вступного при церкві.

Громадяни кажуть, що церква се не мувінґ пикчерз. Церква не бизнес. І церква не приватний театр, поставлений для бизнесу. Мувінґ пикчер ставить приватний бизнесмен. Він ставить дім за власні гроші, і образки купує з власної кишені, і тому нема дива, що він стягає оплату за вступ до свого маєтку. Але він самий не платить за себе, як іде до мувинґ пикчеру, бо він властитель. Деж тут справедливість, аби громадяни, що ставили церкву, ще платили гроші за доступ до свого маєтку?

Так говорять люди, і в громаді кипить.

Як я говорив з людьми, то мене ще питали люди, чи правда те, що їм говорив їх парох, що комітет, вибраний на филаделфійськім конгресі церковних громад, уже перестав працювати, і нині-завтра поклониться епископови, поцілує його в руку та попросить прощення?

Я подякував людям за те довіря, яке вони показують для комітету, коли питаються, чи правдиві ті чутки, і я їх удевнив, що комітет певно своєї праці не покине. Перепрошуватися з епископом він не думає. Цілувати його в руку ніхто не думає тим менче. Комітет веде далі свою роботу, яка була начеркнена ухвалами конгресу, і він буде її вести так довго, поки не сповнить того всего, що там було поставлено. Що комітет перестав робити та йде на перепросини з епископом, таке говорять всі ті люди, які хочуть, аби так сталося. Але їх бажання не сповняться. За се громадяни можуть бути певні.

Нам треба далі вести боротьбу. Ся подія з Честером якраз показує, до чого доводять ті нові реформи, які заводить епископ зі своїми приклонниками. Без відома народа, не питавши згоди тих, що на церкву свою кервавицю складали, стягають податки від тих, що сей маєток зложили. Вибрані громадянами представники не мають права до маєтку. Все право малоби належати до епископа, який до сього маєтку нічим не причинився. До сього веде політика епископа вже нині. До чого вона буде вести далі? Як ми не будемо боротися проти сього, то до чого воно дійде далі?

Іван Іванішів,
Филаделфія, Па.

ЗА НАЦІОНАЛЬНУ ЄДНІСТЬ

Промова проф. Михайла Галущинського з приводу гостини у Львові ужгородської спортової дружини „Русь".

Шановне Товариство! Дорогі Брати!

Це вже третій день, як в городі князя Льва гостимо дорогих Братів з Підкарпаття. З першої появи їх по цей бік Карпат одно бажання, щоби Брати почули себе, як у себе вдома. Бажання не подиктоване згори, не підфарблене та підфальшоване звичаєм і обовязковими формами в таких випадках, але живлове, наказане цим дуже святим, одним з найвищих почувань, якому назва **національна єдність.** Найти окреслення цьому почуванню так тяжко, як тяжко окреслити все те, що природне, що первісне. А прецінь нехай хто хоче і як хоче нас переконує, що це тільки сентиментальні радощі з приводу гостювання найріднішого брата, ми водно будемо говорити: Наш брат приїхав, наша рідня, частина нас самих! Це ми самі в ріжних мінливих і минаємих постатях, як складова частина однієї вічности, безперервности, **нації!**

Великі закони і всі великі правди мають безмежну скількість ворогів, що виконують безупинно свій наступ на них. Найбільше видимий із них — це вислід історично-політичних подій, котрі народам не дають змоги будувати свої хати-орґанізми для себе, для свойого вжитку. Ці події як такі, що їх найбільше видно, бодай викликають реакцію, не позволяють заспати, а далі й привикати до такого стану.

Найстрашніший кошмар, який тяжить над народами, гнете й давить дальші їх зусилля і не дає змоги виявити цілої своєї динаміки — це ріжниця культур, впливом якої є більша або менша нерівність освіти ріжних шарів одного народу. Ця остання нерівність страшніша, як клясова. Ця остання стоїть головно на перешкоді тому, що зріжничковані кляси народу не можуть зговоритися із собою. Ця остання розбиває єдність народів навіть у власних державних орґанізмах, що зєдинюють у собі одну етноґрафічну одиницю. А коли трапиться таке, а це водиться з Українцями від дуже давніх давен, що нарід своїми поодинокими частинами животіє серед ріжних культур, котрі є пануючими у відношенні до їхньої власної, тоді кошмар цей здвоєний. Бо він віддалює щораз більше поодинокі частини одного національного орґанізму, а й у нутрі поодиноких частин створює неприродне явище переходу верхів до пануючої культури і відчуження від самої гущі народу.

Протиділати цьому найголовніше і найважніше завдання **тої частики народу,** котра враз з Франком сильно переконана, що

„Прийде колись час, і для нас
В життєвому пориві
Появиться нам кущ огнений,
Як — Мойсеєві — на Хориві".

Ця сила, котра каже заєдно навіть серед найтяжчих хвилин говорити і повторювати слова: „AVETE OGNI SPERANCA", — вона, на щастя, не покидала ніколи ніодної частини великої народньої цілости. Вона була жива також серед підкарпатської вітки народу. Вона не позволила впасти „зраненому братові", але веде його бадьоро і з вірою у „мандрівку століть".

Сьогоднішня святочна хвиля наказує нам нагадати всіх носіїв цеї сили, бо тоді побачимо її у виді золотої нитки, що вяже теперішність з минулим і майбутнім. Що імена власних будителів, як Духнович, Павлович і ін. поставимо на першому місці, це зовсім зрозуміла річ. Згадати нам і про те, що і їх голос не завжди находив належний відгомін, коли один із старших поетів з великим болем питав:

„Кто вас припровадил во блуд сего світа,
Гдеж вам тая віра, котру вам Бог явил?
. . . .
А ви ся стидате народнього слова,
Милша вам єсть чужа, як отцовска мова.
О, ви ваших предков потомци негодни,
Ні тепли, ні зимни ані не холодни.
Ви — что свой род благий нищите, губите,
А чужину тільки витате, любите,
То не для вас ідет радосна ся весна,
В котрой скропить Бескид наш роса небесна.

І кидав грізне мементо в їхній бік:

„Когда про Русинов прийдет яр и жнива,
На вас придуть громи і плюта огнива".

А один з новіших підкарпатських поетів каже, що тоді, коли „понад нужденні скали жаром огнем гуло", тоді

„ніхто тут не розплакавсь,
ніхто тут не ридав,
нікого не боліло,
коли народ страдав..."

Та без огляду на ці страшні слова, жива робота робила своє. І ось вам, дорогі, любі Брати, тільки з науки або зі слуху відомі всі спільні змагання обєднати себе, наблизитися до себе, порозуміти себе. а в ріжних моментах допомогти собі.

Коли заглянемо до історичних скрижалів подій на протязі тисячеліття, найдемо чимало матеріялу для підкріплення цеї нашої думки. Ці події звернули на себе увагу наших творців красного письменства. От хочби нагадати історичне оповідання д-ра Василя Гаджеґи: „Вишеград", в якому він звязує історію Підкарпаття з подіями з часів Ярослава Мудрого, або „Захара Беркута" великого Франка, в якому він каже підкарпатським громадам поспішати з допомогою загроженим татарвою тухольським горам і громадам, що заселювали ці гори. Суспільно-економічні взаємини визвали навіть спів поета:

„Із другими Русинами
Взаємність жива;
Бойки ходять на роботу
До них у жнива.

Гуцули знов на бокорах
Тисою пливуть,
Долинянам за пшеницю
Дерево дають.

І Лемаки, небораки,
Лишають Попрад,
Накачають грубі кльоци —
Гайда на дараб"!

У політично-культурному відношенні мусимо згадати великий подвиг М. Драгоманова, котрий рішучо перший викликав необхідність найбільшого живого інтересу всіх інших частин українського народу до підкарпатської частини. В. Охримович, пок. В. Гнатюк, С. Томашівський, велика прогулька під проводом М. Заячківського з одного боку, а з другого часті відвідини і довший побут уроженців Підкарпаття у нас, як Г. Стрипського, прогулька студентів духовного пряшівського семинара в особах Мусяновича й інших, наукове співробітничання Жатковича — це жива кровна нитка взаїмовідносин. В 1913 р. мали взаїмовідносини поступити кроком і то важним далі. Др. Бращайко мав у пляні переслати певну скількість шкільної молоді до ґімназії в Рогатині, щоб вона там набиралася народнього духа і після повороту могла віддати себе всеціло на послуги народові.

Прийшла велика війна. З нею всі страхіття, котрі найбільше навістили нашу українську землю, котрі може й викликали ці траґічно-сумні слова селянина із Тишова: „Правдо, ще прийди!"

„Чому радіти і чому веселитися мені?
Чому мріяти, снити про вільні краї,
На горі під скалою німою сидячи?
Про правду і волю не згадуй і сплячи!
Правду в кайдани обули, нуждов напоїли,
Бідні ми і за море за правдою ходили.
Правдо, ще прийди!... Волі сонце запали!
А не вернеш, правдо, то хоть світ іспали".

Після війни всі дальші визвольні події, котрі знову викликали такий захоплений відгомін В. Ґренджи-Донського:

„Дайте, хлопці, селам знати,
Що нинішнього дня вранці
Підняли прапор повстанці,
Слава, хлопці, слава, слава!
Уже наші сі Карпати,
Земля наша не пропала.
Гей, до бою, милі браття,
За край рідний — Підкарпаття!"

Гоїння ран одними, будівничі змагання другими перервали на деякий час взаємини. Але вони вже почалися. І ось також сьогодні молоде покоління підкарпатської частини у нас. Виміна думок, взаїмне зближення — вони казали нам „скинути обув буденних турбот", приступити до себе сміло і зрозуміти, що Бог Мойсея-Франка хоче післати нас усіх на велике діло. В наших спільних змаганнях відживають ці слова Олександра Павловича:

„Дух народа чудеса творить
Силою віри і язика.
. . . .
Народ властелин велик,
Больший од царей і владик.
Єго завіт: віра язик.
Тіми он себе управляєт,
Господствует, повелівает
І державі основиваєт".

А як дальший наслідок цього вітхненого пророцтва є рідний голос трембіти, котрий голосить, що

„Україна встала
На життя нове,
Скільки-ж не топтали, —
А вона живе!"

Ваш побут, дорогі Брати, мине небаром і надійде хвилина, коли ви відідете до себе на родину. Ви принесли до нас запах вашої родини, так несіть від нас не тільки спомин, не тільки приємну память кількаденного побуту, але щось сильніше, краще, більше, а ним буде якнайглибше і найвнутрешніше **почуття єдности.** Передайте від нас привітання вашим ґруням, вашим долам, вашим селам, вашим містам, передайте привітання так щиро й захоплено, щоб воно дійшло до найдальше висуненої хижі, щоб воно стало відоме кожній одиниці народу по той бік Карпат. А коли ви вже знову станете по тому боці, майте завжди на увазі слова вашого поета:

„Орле сизокрилий,
Розкажи вітрам:
Щире привітання
Шлють ґруні степам",

не минаючи вже ні одної [illegible]ни української землі.

А тепер на закінчення буду виразником нас усіх зібраних, коли піднесу голосний оклик: Нехай живуть наші Дорогі Брати! Слава! Слава! Слава!

НЕІМОВІРНЕ, АЛЕ ПРАВДИВЕ.

Багато неімовірних річей діється на нашій-ненащій землі, а вже Волинь може похвалитися неодним чудом-дивом. Про одно таке диво хочу саме розповісти.

Є на Волині село Лаврів. Село як село, але люде від якогось часу немов не ті стали. Горнуться до „Просвіти", вже близько 1000 членів має наша філія „Просвіти". І отце задумала Просвіта відсвяткувати память нашого генія Т. Шевченка. Подумали — зробили. Приготовили концерт з декламаціями, співами і промовою, а в додаток забажали ще й урочистою відправою в місцевій церкві спомянути память того, що нас в люде вивів. В тій цілі Рада Просвіти звернулася до місцевого панотця з просьбою, щоби він відправив урочисту українську Службу Божу та виголосив відповідну проповідь з зазначенням великих заслуг, які Шевченко зробив для українського народа. Відповідь на письмо не прийшла, але в означену неділю зібралися всі громадяне села в церкві. І справді священик, а називається він Григорій Гобчанський, почав відправу, але не українською мовою. Після відправи почав проповідь. Говорив, що Шевченко научений дячком... читав і писав на крилосе, а також писав стішкі і був великим славянином. Опісля, навязуючи до Шевчека, накинувся на тих, що домагаються української церкви і грозив усім, що цим займаються, що згинуть так як Шевченко, бо це, рахувать, політика. Його проповідь для кожного Українця була нечуваною образою. Люде вийшли з церкви, а перед церквою голова Просвіти Арцабка подякував громадянам за участь та зазначив, що священик неправильно пояснив життя і заслуги Шевченка. Взівав присутніх, щоби читали твори Шевченка та йшли твердо його слідами. Після того гром. Мет. Тимощук почав у гурті людей відчитувати звіт ревізійної комісії з церковної господарки. На те надбіг священик і домагався від присутніх поліцаїв, аби вони розігнали людей. Втішені „роботою" поліцаї відразу послухали.

Свящ. Гобчанський пішов у суд. Відбулася розправа і судя засудив голову Просвіти Арцабка і гром. Тимощука на 5 місяців арешту кожного та по 10 зол. коштів.

От такі то дива діються на нашій Волині. Нераз справджується у нас приповідка: „Швець завинив, а коваля повісили".

МАДЯРСЬКА МОВА

Аркадій Аверченко.

Для розмови — Сукачов вибрав найвигідніще місце: нас потручували, наступали нам на ноги, тому, що стрінулися ми з Сукачовом на перехресті двох головних вулиць... Однак все таки йому вдалося розказати свою історію до кінця.

Зрештою, на мою думку, наша стріча саме на вулиці — вийшла тільки на добре: колиб це було в помешканню — Сукачов плакав би як дитина.

Сукачов вхопився за гудзик моєї блюзи, так як моряк за відломок цегли, і почав оповідати так:

* * *

Я, бачите, маю деякі справи з Будапештом і скорше чи пізніше збирався поїхати туди. А це мене дуже тривожило незнання їхньої мадярської мови.

І от прийшла мені раз до голови добра думка, щоби її чорти взяли, цю думку: я пішов до адміністрації часопису і казав помістити таке оголошення: „Потрібую чоловіка, який навчив би мене мадярської мови. Платцю не вяжуся".

На другий день зявився у мене дуже вразливий, скромний молодець і сказав:

— Я можу вивчити вас по мадярськи.

— А виж сам... Мадяр?

— Ні, але мій рід жив довго на Угорщині. Потім у 1848 році утік перед переслідуваннями Горті.

— Що це ви таке говорите?! Адже в 1848 році з Горті і сліду ще не було.

— Нехай і так, але що з чого? Якшо у мене був дід, то чому у Горті не могло бути діда? Один дідуньо втікав перед другим дідуньом — ось і все! Отже — хочете вчитися по мадярськи?

— Дуже. А скільки візьмете за цілий курс?

— Це буде залежати від вас; я можу брати за всю мову гуртом, або за щоденний кусничок мови що дня.

— А яка ріжниця?

— Гуртом вивчитеся два рази скорше.

— Так тоді, розуміється, гуртом. Скільки хочете?

— Дві тисячі корон. Тільки я повинен замешкати у вас і не розлучатися з вами — тоді буде з того хосен. За місяць ви будете говорити по мадярськи як Бетовен!

— Вибачте, Бетовен ніколи по мадярськи не говорив!

— Тим гірше для нього. Хай би він тільки був стрінувся зі мною у свій час — співав би як Данте—Аллегієрі!

— Данте був Італійцем.

— Це нічого не шкодить. Я і по італійськи говорю як бог. Чи можу завтра спровадитися до вас?

— Хоч і сьогодня.

* * *

Наша перша лекція зробила на мені як найкорисніще враження...

— Ми певно зачнемо від граматики? — поцікавився я.

— Ви будете зараз приємно здивовані— усміхнувся мій молодий учитель. — Річ у тому, що угорська мова не має ніякої граматики!

— Ви мене ошоломлюєте!

— О, це дивна мова! Тут нема ані відміни іменників, ані відміни дієслів. Наприклад, по нашому ви скажете: „я бачив його ідучим по вулиці". А по мадярськи це виходить так: „Я бачив він іти вулиця".

— Виходить з того, значить, що це дуже легка мова!

— Не думайте. Слова дуже трудні. Але за місяць я вас вивчу.

Я знав одиноке мадярське слово і тому рішив почванитися ним перед своїм учителем.

— Кіссенем — розкланявся я.

Він здивувався:

— Що-о?

— Я кажу: „кіссенем" — по мадярськи — дякую. Невже ви не знаєте такого звичайного слова?!

— Ах, так! Але ви неправильно вимовили це слово— тому я не зрозумів. Не „кіссенем", а „куссенем"!

— Он як! Я й бачив там над першим „і" дві крапки.

— Слушно. Завдяки тим крапкам „і" завжди переходить в „о".

— Ви передтим сказали, що в — „у".

— Ну так — це посереднє поміж „о" та „у". Однак не відбігаймо від річи. На перший раз запишіть і вивчіть найбільше поширені фрази: „Здорові були" — „авалокіташвара", „як мається?" — „газогенератор", „до побачення" — „дізель-мотор".

Я справно записав ці слова у зшиток. А що мені вже віддавна подобалися мадярські жінки, то в мені непереможно заговорив нараз мущина:

— Скажіть, а як по мадярськи сказати жінці: „я люблю вас"?

Він соромливо усміхнувся і, після деякого вагання, відповів:

— Ду біст ейзель!

— Дякую вам. Запишемо.

Робота у нас кипіла. З кожним днем я все більше розширював свою знайомість мадярської мови, хоч огірчувало мене це, що мій учитель як найострійше забороняв мені говорити по мадярськи з кимнебудь іншим крім нього.

— Ви тільки зіпсуєте собі тим вимову.

А вимова була в мене дійсно незла. Кожного ранку, після пробудження, ми обмінювалися кількома фразами по мадярськи і я давав як найелегантніші відповіди.

— Авалокіташвара, — поздоровляв мене мій вчитель.

— Ішіясе, — відповідав я. (Вчитель подав, що „ішіяс", це — моє поважання).

— Флегмона олегень? — питав він. (Як спали?)

— Хірагра! (чудесно!)— скоро відповідав я.

— Фістула фурункул? — цікавився вчитель. (Будемо пити чай чи каву?)

— Діябет! (коняк) — радісно кричав я.

Взагалі мадярська мова дуже бавила мене. Наприклад одного разу спитав я мойого вчителя:

— Як по мадярськи „дерево"?

— Там, — сказав він, не надумуючися.

— А два дерева?

— Там — там.

— А три?

— Там-там-там.

— Дивна мова! А як цілий ліс?

— Це вже співається на мотив марша: „Трам-та-там, трам-там-там"...

— Чудесно! Ось цього то вже ніколи не забуду.

— О, безумовно. Ціле життя будете памятати.

* * *

І ось одного чудового дня наука була скінчена... Мій учитель зложив своє манаття у валізку, стиснув мені руку і сказав:

— Ду біст гроссе ейзель! (я вас дуже полюбив).

— Пінакотека! — зворушено признався я (і ви мені дуже симпатичні).

— Дізельмотор сіммене-шукерта! (будьте щасливі).

— Куссенем.

І він відійшов, діставши свої дві тисячі прекрасних чеських корон. Відійшов раз на завжди!

* * *

Сукачов скінчив своє оповідання, журно звісив голову і замовк.

— Чим же це все скінчилося? — спитав я.

Він дико заревів:

— Чим?!! Я осел! Поїхав я в Будапешт, переїхав границю. Ось, думаю, де наговорюся своєю новенькою, тількищо відлякерованою мовою. Виглянув я крізь вікно, — в долині видніє ліс — і я звернувся до свойого сусіда співучим мадярським говором:

— Гарний ліс! (Бум, трам-та-там!)

Він дико глянув на мене і відсунувся.

— Газогенератор? — спитав я.

Він взяв свій клунок і мовчки перейшов до другого переділу.

Мене все таки свербів язик: я вийшов на коридор, підійшов до самітньої панночки, що дивилася через вікно і запитався: чи скоро вже найближча стація... Вона підняла крик, і хтось з перестраху затримав алярмовою гальмою потяг. Привезли мене. Здійняли. Повезли кудись...

І як я їм не пояснював своєю мадярською мовою все, що сталося — продержали мене півтора місяця в якомусь величезному, дуже незахистному приміщенню, де весь персонал був у білих халатах. І я був у халаті. В сірому. І чи не падлюка мій мадярський учитель, що?

Я засміявся:

— Ну, мені пора йти. На будуче будете мудріщі. Дізельмотор!

— Що-о?

— Виж сами казали, що по мадярськи це — до побачення.

— Ідіть до чорта.

І самітно пішов вулицею цей дивний чоловік, який знав по мадярськи тільки одно слово „кіссенем", а й це слово зіпсував за дві тисячі чеських корон...

З рос. пер. **В. Соф.**

БОРБА ГАРКАВЕНКА ЗІ СТАШАКОМ ВИКЛИКУЄ ВЕЛИКЕ ЗАІНТЕРЕСОВАННЄ.

Борба Гаркавенка зі Сташаком викликує велике заінтересованнє в Бостоні, як показується зі спродажі тикетів. Велика Арена 6. липня буде переповнена, Побідником буде той, хто побідить два рази. Гаркавенко тренувався цілу неділю і вірить, що побідить Сташака. Польські часописи пишуть, що Сташак готовить для Гаркавенка нові трики. Інтересно хто кого положить.

ФРАКВІЛ, ПА.

Українсько-Горожанський Клюб повідомляє своїх членів, що **ПІВРІЧНІ ЗБОРИ** відбудуться дня 10-го Липня (July) с. р. в церковній гали в Фраквіл, Па., о годині 1-ій пополудни. На збори запрашається всіх членів Клюбу; є важні справи до полагодження, а так само Контроля здасть рахунок за пів року з доходів і розходів. Будеся принимати нових Горожан до Клюбу без вступного, тому котрі Горожани не належать до Клюбу, проситься їх прийти і вписатися. ... 154,6

ЗА УРЯД КЛЮБУ:
І. Криба, голова; Н. Греньдьо, секр.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 8-го липня, о год. 7.30 вечером, в гали У. Н. Дому. Обовязком кождого члена бути присутним, бо є важні справи до полагодження, як балю, котрий має відбутись дня 16. липня, а також справа пікніку, котрий відбудесь 14. серпня. На згадані підприємства треба вибрати робітників до роботи. Буде також справозданнє урядників і контрольної комісії. Взиваєтьсй тих, що ще не є членами У. Н. Союза, хай прийдуть згаданого дня і впишуться в члени Союза і Тов. Запорожської Січи. — І. Ґенеґа, предс.; І. Кеценюк, кас.; К. К. Пілат, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Подільська Січ, від. 141, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудесь о год. 1.30 попол. в неділю, дня 10. липня, в гали парохіяльній, 123 Clippert and Edwrard. Обовязком кождого члена явитись На сей мітінґ. Будемо принимати нових членів до У. Н. Союза і Товариства без вступу. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Михаїл Гурський, предс.; Іван Гирльовський, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Апп. Петра і Павла, від. 220, повідомляє всіх своїх ся в суботу, дня 9. липня, о годині 7.30 членів, що місячний мітінґ відбудеться вечером в гали парохіяльній. Проситься всіх членів явитись на мітінґу та обговорити справу пікніку, який відбудесь 17. липня с. р. як також і инші важні справи до полагодження. Неявившийся на мітінґ і ті, що не сповняють приписаних ухвал та довгуючі будуть суспендовані коли не сповнять своїх обовязків. На мітінґу вирішиться також справа неприсутности на братськім бали. Проситься членів зложити дар на Сиротинець. Взивається членів записувати свої діти до Укр. Мол. Союза і свої жінки до У. Н. Союза. — Петро Жовнірчак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, дня 10. липня, зараз по Сл. Божій в гали церковній при W. 7-мій ул. Проситься кождого члена прибути на сей мітінґ. Буде справозданнє касове за пів року яке здасть контр. комісія; буде богато важних справ до полагодження. Тож просимо явитись, щоб опісля не було жадних нарікань Взивається тих, що довгують по 2—3 місяці, щоби вирівнали свої вкладки сего місяця, бо будуть суспендовані. Приводіть своїх кревних і знакомих і записуйте в члени У. Н. С., так само записуйте свої діти до У. Н. Є. Помятайте, що на дітях наша будучність. Помятайте і за Сиротинець при У. Н. Союзі; кождий член повинен принести по долярови на Сиротинець. — Йосиф Сенчина, предс.; Дмитро Дорош, кас.; Николай Бусько, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудесь о 12-год. в пол., в неділю, дня 10. липня, в гали парохіяльній, при Ellicott Rd. Буде піврічне справозданнє і другі важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Ник. Трояновський, предс.; Константин Купер, секр.

РОН, ПА. Бр. Преобр. Господ., від. 29, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 10. липня. На мітінґу мають явитися всі члени, а довгуючі члени мають вирівнати свої залеглі довги на мітінґу, Є дуже важні справи до полагодження також контрольори здадуть своє справозданнє. Кождий член, котрий не дав ще на Сиротинець У. Н. Союза, має принести свою жертву на сей мітінґ. — Василь Блюй, предс.; І. К., секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Т. Шевченка, від. 349, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, дня 10. липня, о 1-ій год. попол. Проситься всіх членів зійтись на сей мітінґ, бо будуть важні справи; буде також справозданнє контр. комісії. Не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Хто хотів би вступити в члени У. Н. Союза і Товариства, просимо зголоситись на мітінґу до Ліберти Гол. — Ілько Шиґира, предс.; Дмитро Федина, секр.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 138, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 10. липня, о год. 2-ій пополудни, в гали церковній при Grove St. Кождий член обовязаний явитися, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол., котра не буде дарована. — Й. Патинюк, предс.; Д. Качмарек, кас.; М. Саламаха, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрія, від. 128, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що мітінґ відбудеться дня 10. липня, о годині 1-ій пополудни, в гали церковній, під ч. 2445 Іст 31. Стр. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження, які мусять буде полагоджені на піврічнім мітінґу. — Онуфер Зазуля, предс.; Волод. Каршень, секр.; Мих. Пошивак, касієр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться о 2-ій годині попол., в неділю дня 10. липня, в гали парафіяльній, 47 Hope Ave., Passaic, N. J. Є важні справи до полагодження. На сім мітінґу будесь вибирати робітників до обслуги на пікніку в суботу, дня 16. липня. Кождий член має явитись на сім мітінґу. Довгуючі мають вирівнати свої залеглости. — М. Пипюк, предс.; Гр. Яськів, секр.

УВАГА! — НЮ ЙОРК, Н. Й.!

Укр. Тов. Жеребецька Любов, від. 144 У. Н. С., і Тов. Скалат, отсим повідомляють громадян міста Ню Йорку і околиць, що ПІКНІК, котрий уряджували разом Тов. Жеребецька Любов і Тов. Скалат на неділю, дня 10. липня цего року, не відбудеться з тої причини, що галя впарку не есть укінчена. Отже подається до відома тим громадянам, котрі розкупили тікети на згаданий пікнік, щоби позвертали їх назад тим членам, в котрих купили.

Д. Чайка,
154 Михаїл Марків.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"